

(Folytatás az 1. oldalról.)
kőznia". Miként a The Guardian, a The Independent is megemlíti, hogy az új kormány a forint konvertibilitását tervezi, „de — írja — ennek időpontját nem határozza meg. Am nem csupán ez a részlet hiányzott a programból. Ellenzéki képviselők bírálták a kormányt, amiért nem tárta fel, hogy miként szándékozik megvalósítani célkitűzését”.

„Antall József szakaszosan halad” — írja szerdán az új magyar kormány programját ismertető jelentésében a Libération című francia lap. A francia sajtó egyelőre — a Libération írásán kívül — csak rövid jelentésekben adott hírt a kormányprogramról.

„Az új miniszterelnök hátszóját biztosította. Az új demokratikus parlament első ülésén, május elején megemeltamadási szerződést kötött az ellenzék legnagyobb pártjával, a Szabad Demokraták Szövetségével,

elfogadva azt, hogy nekik ajánlja fel a köztársasági elnök tisztségét. A második szakaszban biztosította az MDF által dominált koalíciós kormányzathoz az alapvető partner, a független kisgazdapárt támogatását. A két párt megállapodásra jutott a kommunisták által 1947-ben kollektivizált földek felosztásáról, ami a kisgazdák legfontosabb jelszava volt”.

A jelentés részletesen ismerteti ezt a megállapodást, az új kormány elképzeléseit a földtulajdonról, a kártalanításról. Ugyancsak összegezi a programban foglalt javaslatokat az ország gazdasági helyzetének rendezéséről, a privatizálásról. „Az új kormány most négy hónapja van arra, hogy elkészítse az elkövetkező három évre szóló gazdasági tervet. Az első szakaszban Antall József egyszámjegyre akarja csökkenteni az inflációt, és konvertibilissé tenni a forintot” — emeli ki a Libération budapesti tudósítása.

Egyetemi delegáció Innsbruckból

Néhány napos budapesti tartózkodás után, tegnap, szerdán Szegedre látogatott az innsbrucki Leopold Franzens Egyetem 22 tagú delegációja. Az intézmény rektorának, dr. Rajner Sprung úrnak vezetésével érkezett küldöttség tagjai között van az egyetem katolikus teológia fakultásának dékánja, valamint dékánhelyettese (az utóbbi a magyar származású Vass György), a jogi kar dékánhelyettese, a szociális és gazdaságtudományi, az orvosi, a bölcsészettudományi, a természettudományi, a sporttudományi kar dékánja, az egyetem könyvtár igazgatója, a hallgatói bizottság elnöke és professzorok.

Az innsbrucki egyetem népes küldöttségét Szilárd János, a SZOTE rektora és Burger Kálmán, a JATE tudományos rektorhelyettese fogadta, majd az egyetem aulájában mindketten tájékoztatást adtak intézményeik legfontosabb ismérveiről. Sprung úr tájékoztatójából a többi között azt tudtuk meg, hogy a Leopold Franzens Egyetem 320 éve alapított, jelenleg hét fakultása van, s készen áll a szegedi egyetemmel a kapcsolatfelvételre.

A kölcsönös tájékoztatást követő állófogadásra kérdeztük Sprung urat arról, hogy a nálunk zajló, illetve már lezajlott változásoknak köszönhető-e az egyetemünk iránti érdeklődés.

A rektor úr elmondta, hogy a kapcsolatfelvétel már 1989 júliusában eldöntött — még a magyarországi változások döntő eseményei

előtt —, de a hazánkban tapasztalható — egyébként Ausztriában nagy érdeklődéssel kísért — demokratizálódási folyamat bizonyos hatással lesz a két egyetem jövőbeni együttműködésére is.

Arra a kérdésre, a vidéki egyetemek közül miért a szegedi felsőoktatási intézményeket választották partnerrül, azt mondotta: a szegedi egyetemek jó hírre indokolja, hogy az ELTE mellett városunk universitásával óhajtanak kapcsolatot kiépíteni.

Az együttműködéssel kapcsolatos elképzelésekről pedig így fogalmazott: A mostani tanulmányúton konkrét szerződések nem születnek. A kapcsolat formálgatását kis lépésekkel kívánják megvalósítani. Egyetemük vezetése éppen azért jött el, hogy tájékozódjon, mely területeken hasznos és érdemes az együttműködést szorgalmazni.

A fogadást követően az innsbrucki egyetem tanácsának tagjait a szegedi egyetemen professzorai meghívták szakmai partnereiket tanszékeikre, intézeteikbe.

A Hittudományi Főiskolán dr. Gyulay Endre szegedcsanádi megyés püspök fogadta az innsbrucki egyetem katolikus teológia fakultásának dékánját és helyettesét.

Ma — lévén áldozócsütörtök — az innsbrucki egyetem delegációja részt vesz az újszegedi templom reggeli miséjén. Az ezt követő városnézés után indulnak haza.

K. K.

Forrás-levél Nagy Sándornak

Tisztelt Elnök úr!

Nagy megdöbbenéssel és mély felháborodással vetjük tudomásul a Népszavában megjelent közleményt, amelyben tudatják a szervezet dolgozóival, hogy az Üdülési és Szanatóriumi Főigazgatóság vezetőjét felfüggesztette állásából. Ez a lépése ellentétes az általánosan elfogadott jogi normákkal, mely jogi normákban deklarálva van, hogy a község ügyéért sikraszálló személyiséget tisztelni és elismerni illik, nem pedig vélt egyéni sérelem és döntés alapján fejfüggeszteni.

A szegedi „Forrás” Gyógyüdülő dolgozói egyhangúlag kinyilvánítják, hogy személyes és egyedülálló véleményével nem értünk egyet, egyben követeljük, hogy az egyetemes jog írott és íratlan szabályai alapján, az Üdülési és Szanatóriumi Főigazgatóság vezetőjét állásába visszahelyezni szíveskedjen. Az Ön lépése egyenlő azzal a szándékkal, hogy sárba tiporja a megújulás meghirdetett eszméjét, és Ön, mint régi és új szakszervezeti tisztségviselő, ezzel a tettevel megingatta a szervezet dolgozóinak azon hitét, hogy Ön képes a megváltozott körülményekhez lojálisan és ésszerűen alkalmazkodni. Nem viseljük el, hogy egy személyben, a tagság véleményének megkérdése nélkül, saját hatáskörben a méltóságot ennyire sértő lépésre ragadtassa magát.

A továbbiakban nyílt levelünkben megfogalmazottakra várjuk személyes válaszát és tett intézkedéseiről nyilatkozatát. Egyben felhívjuk szíves figyelmét, hogy tartózkodjék az ilyen jellegű, abszolút egyénileg tett lépésektől, mert ez azt a veszélyt hordozza magában, hogy a szakszervezet vezetőségében teljesen megrendül a bizalom, és elfordulnak az emberek a mozgalmától, amit néhány éve még Ön is fennen hirdetett, hogy mindent a dolgozókért.

Kérjük, fontolja meg válaszát és lépéseit, mert a továbbiakban a demokratikusan szabályozott lépésektől sem riadunk vissza.

Kubai földrengés

Erős földrengés rázta meg kedden Kuba keleti részét. A Richter-skála szerint, hatos erősségű földrengések kiindulási pontja Santiago de Cuba tartományban volt, de a mozgást a szomszédos tartományban is érezni lehetett. Egyelőre nem tudni, hogy vannak-e áldozatok, és mekkora az anyagi kár.

A karibi szigetország keleti részében húsz év óta ez volt a legerősebb földrengés. A környéken 1932-ben pusztított rendkívüli erejű földrengés, amelynek következtében az épületek nyolcvan százaléká összeomlott, és több száz személy megsérült. A földrengés övezetében tartózkodó magyar állampolgároknak nem esett bajuk.

Sztrájkok Észtországban

Észtországban csaknem 30 vállalatnál tart a részleges, illetve teljes munkabeszüntetés, a tallinni kikötői sztrájk miatt szünetelnek a nemzetközi kompáratok, a helyi repülőjáratok sem indulnak, s a vasúti teherforgalomban is fennakadások vannak. Az oroszajkú dolgozók hétfőn hirdettek politikai sztrájkot, tiltakozásul az észti parlamentnek a szovjet alkotmányt sértő döntései ellen, de — mint a szovjet sajtó beszámolt róla — az általános balti sztrájkra vonatkozó tallinni felhívásuk nem talált támogatókra Lettországból és Litvániából.

Az észti hatóságok törvénytelennek nyilvánították a főként szövetséges minisztériumokhoz tartozó vállalatok sztrájkjait, s a kormány utasítást adott, hogy szü-

teltessék az érintett üzemekbe irányuló hűsszállításokat. Az általános áruhiány, s a részleges jegyrendszer miatt ez érzékenyen érinti az embereket, s nagy felháborodást keltett. A két észti vizerőmű dolgozói ultimátumot intéztek az észti Legfelsőbb Tanácshoz: ha nem teljesítik követeléseiket, akkor nemcsak hús, hanem áram sem lesz a közterületekben. Az energetikusok eddig éppen a lakossági érdekeket szem előtt tartva nem csatlakoztak a munkabeszüntetéshez, csak erkölcsi támogatásukról biztosították a sztrájkolókat.

A szovjet sajtó beszámoló szerint a sztrájkolók korábbi követeléseivel együtt újabb pont is megjelent: a hatóságok szüntessék be a gyűlések és sztrájkok résztvevőinek üldözését.

Svájcba is vízummentesen?

Svájc és Liechtenstein a vízumkötelezettség kölcsönösség alapján június elsejétől eltörli a vízumkötelezettséget a keletnémet állampolgárok számára — jelentették be szerdán a kormány ülését követően Bernben. A svájci kormány szerdai ülésén megbízták továbbá a berni külügyminisztériumot, hogy

a a vízumkötelezettség kölcsönös eltörléséről kezdjen tárgyalásokat Magyarországgal és Csehszlovákiával.

Azt a vízumkötelezettséget, amelyet a chilei állampolgárok számára a Pinochet-rezsim hatalomra kerülte után vezettek be, július elsején ugyancsak feloldják.

Az RMDSZ második!

Szerda reggeli összesítés szerint csaknem 14 millió szavazatot számláltak meg Romániában, azaz a voksok „feldolgozása” a befejező szakaszához érkezett.

Az összesítés szerint a köztársasági elnöki tisztért folyó vetélkedésben Ion Iliescu (Nemzeti Megmentési Front) 85,2 százalékos eredménnyel vezet, mögötte a Nemzeti Liberális Párt jelöltje, Radu Campeanu a párt 10,6 százalékkal, míg a parasztpárti Ion Ratiu 4,1 százalékkal zárja a mezőnyt. Az eddig megszámlált 13 millió 951 ezer 123 szavazatból Iliescu 11 millió 898 ezer 846 voksot kapott.

A képviselőválasztáson kialakult jelenlegi sorrend: 1. NMF 66,4 százalék; 2. RMDSZ 7,4 százalék; 3. Nemzeti Liberális Párt 6,2 százalék. A szenátorválasztásoknál: 1. NMF 67,1 százalék; 2. RMDSZ 7,4 százalék; 3. NLP 6,8 százalék.

Várható, hogy szerdán, az esti órákban végleges eredményeket közölnek, amelyek nem hivatalosak lesznek, mivel a töredékszavazatok elosztására csütörtökön kerül sor. Ez viszont már csak némileg változtatja meg a számarányokat, a parlamenti helyek elosztását.

Iliescu tanuljon magyarul!

Miután a nem végleges választási eredmények azt jelzik, hogy a Romániai Magyar Demokrata Szövetség lesz az új parlament második legnagyobb pártja, számárság lenne Ion Iliescu elnök részéről, ha nem tanulna meg legalább néhány magyar szót — írja „A romániai magyarok visszakövetelik régi dicsőségüket” című hosszabb elemzésében Richard Bassett, a The Times tudósítója.

A konzervatív lap munkatársa bevezetőben emlékeztet rá: Mihály királynak gyermekkorában egy német és egy magyar játszótársa volt, mivel atyja, Károly király, fontosnak tartotta, hogy a jövőendő uralkodó folyékonyan beszélje a nemzetiségek nyelvét. Megjegyzik, hogy a XII. században II. Géza magyar király által betelepített szászok leszármazottai ma tömegesen hagyják el szülőföldjüket. „De ha ily módon nincs is szükség arra, hogy Ion Iliescu elnök felfrissítse német nyelvtudását, számárság lenne részéről, ha nem tanulna meg legalább néhány szót magyarul” — írja.

„A magyarok 27 helyet foglalnak majd el a román parlamentben, így ismét alkalmuk nyílik a magyar parlamenti retorika gya-

korlására, amely az 1840-es években, ha tettekre nem is sarkallta, de lélekben megnyerte a magyar ügy számára Britanniát. A magyarokat nem fogja kielégíteni maroknyi mandátum a bologatójánosnak ígérkező parlamentben, amelyet a Nemzeti Megmentési Front ural. A szoktól eltérően a magyaroknak nincs hova menniük. Magyarországnak nem képes kétmillió menekült befogadni, még akkor sem, ha egy ilyen embertelen megoldás elképzelhető lenne. Magyarországnak az erdélyi magyarok nélkül is élettérproblémával kell szembenéznie az évtized végén — hangoztatja Bassett.

„A Front azonban hallgat róluk Bukarestben” — fűzi hozzá és hangoztatja: „a magyarok türelme fogytán van”. Idéz egy magyar tanítót, aki szerint Erdély teljes autonómiája a megoldás, és egy szász aszszonyt, aki úgy véli, hogy „a magyarok sohasem elégedettek, hamarosan vér fog itt folyni”.

Összegezésként megállapítja: rövid távon Kelet-Európának bele kell nyugodnia abba, hogy szegényebb, kevésbé szilárd, és bizonyos értelemben korruptabb lesz, mint valaha.

SZ. SIMON ISTVÁN

Kalászszedés ólomszérűn

feketén-fehéren visszaigazolható, hogy ez a gondolat a DM hasábjain kelt életre.

Maradandó személyes élményem, hogy össze kellett búvárlanom 1958-ban a Játékok gondolatának születését egy, a felújítás évére, 1959-re megjelenő könyvecskéhez. Megletem Hont Ferenc eredeti cikkét, melyben franciaországi tanulmányainak hevében a borzas szegedi rendezőtanuló előállt azzal a nem éppen eredeti ötlettel: itt, Szegeden lenne ennek jogosultsága! Ő még nem tudott sokat az épülő Dóm térről, nem is oda képzelte. Majd Klebelsberg Kunó tette oda, mint kultuszminiszter. Hont ezért a felújítás után meg is vádolta a grófot: ellopta az ötletét! Ne tessék dicsekvésnek venni: szerényen ugyan, de bizonyos ismeretek birtokában éppen magam írtam le a Játékokról szóló könyvemben az első jó szavakat erről a kultúrparóló, Szegeden igazán alkotó szellemben eljáró grófról. S jórészt a DM-ben való búvárlások alapján. Mascagni nyilatkozatát is előástam, amely ugyan romantikus képzelgésekkel fűtött és túltöltött udvarias Szegeddel — de a Délmagyarországból bármikor előkereshető. Miként Balázs Béla idevágó cikke 1945-ből, melyben a játékok háború utáni felújítását sürgette. Örök hivatkozási alapok ezek maig is, s a Délmagyarország nyolcvanéves történeté-

ben bőséggel termettek ilyen példák. Nem elfogult túlzás hát kimondani: a DM igenis a város történetén olyan, e századi forrásra, amely nem nélkülözhető semmiféle helytörténeti kutatásban. Még a dogmatizmus legcementáltabb éveiből sem. Mert az ezerszázalékos szocialista versenyteljesítmények öles cikkei mellett sem hiányozhatott e lapból soha a helyi történés folyamatossága.

Az én logikámban a Délmagyarország immár nyolc évtizede azonos Szegeddel — és Szeged a Délmagyarországgal. Egymásnak támaszkodó kategóriák.

E nemben volt egyszer egy nagy kalandja a Délmagyarországnak. Akad ennek őse a lap történetében — Olvasóink írják, Posta-láda, Segítsünk egymáson meg hasonló állandó rovatokkal — de a pálmát feltétlenül a „Csörög a telefon” című friss, napi rovat viszi el. Azóta is emlegetik az olvasók. Délután kettőtől este hatig bárkinek bármit be lehetett telefonálni a szerkesztőségbe nyílt számon, s abból másnap nyilvánosság született. Valami igazán demokratikus „rovatintézmény” vált ebből az ötletből. Mindennap más-más újságíró ült be a „hintába”, s amilyen szabódva fogadták eleinte a kollégák a terhes szolgálatot, olyan lelkes pártfogói lettek egyhamar. Magam is szerettem beülni egy-egy dél-

utánra, mert csúdas dolgokat tudhatott meg az ember: csupa olyanokat, amelyek a hivatalos hírszótárnakon sohasem jutottak volna el hozzánk. És valami különleges olvasószolgálat testesült meg ebben a vállalkozásban, éppen gyorsasága révén. Vállalatok, intézmények réme volt ez, hiszen azonnal kitűdött minden packázás, bürokrácia, kereskedelmi furfang, hétköznapi sérelem és óhaj.

A rovat egy évig élt, de mindennap megjelent. Végére kifáradt, elnehezedett. Ismétlődtek a bejelentések, a panaszok — abbahagytuk hát. Fájdalom, soha senki nem hitte el nekünk, hogy saját belátásból. „Betiltották!” — ez volt a közéletkezés, pedig soha senki nem kifogásolta. Illetve: voltak miatta vállalati, intézményi, meg effajta panaszok, hiszen a szolgáltató, a közigazgatási és a közüzemi szférát nap mint nap blamáta valamiért, de lassan inkább kifejlődött a napi követés szokása és az intézkedés frissessége. Hitelessége ugyan utólag is kérdésessé tehető, mert ezer alkalmat adott ellenőrizhetetlenség miatt kőszá szándékokra, mások nevével visszaélésre — ezerből esetleg tizszer esett meg, hogy valaki élt is ezzel.

Am a DM mindennapos együttélésben, közvetlen kapcsolatban tudott lenni sok tízezres olvasótáborával.

Ilyen és hasonló próbálkozások mindig is jelen voltak a lap életében. A város történetnek tehát nemcsak a vonulatai tapintathatók a megsárgult újságkötegekben, hanem a mindennapi szegedi közérzet is.

(Folytatjuk.)

A lap és a város külön fejezet minden időkben. Az alapító főszerkesztő ugyan regionális lapnak képzelte el a Délmagyarországot — azért is adta neki ezt a címet, ami mást jelentett 1910-ben! —, ám igazából mindig Szegedre koncentrált az újság. Szinte vicc értékű, de elmondom: egyszer fölülöttem a húszas évek egyik évfolyamát, az évre már nem emlékszem, de a vége felé volt, és azt találtam benne, hogy immár halaszthatatlan az Indóház tér rendezése! Aki Szegedre jön, itt szerzi a városról az első benyomást! És a lap előadta a város terveit is... De hányszor azóta! Csak magam tudok már legalább öt újabb és újabb nekirugaszkodásról. Azután: fürdőváros... kéregvasút... harmadik Tiszahíd... petrokémiai nagyüzem... tiszai hajózás... — s még mennyi és mennyi kegyes közösségi szédelés, amiket mi is híreltünk világnak, mert tetszett a lelkünknek.

Régi évfolyamok búvárlása közben anynyi ötletet lehet összeszemezni, hogy újabb száz esztendőre elég lehet a városnak.

Szegedi „réal”... Az Indóház tér szomorúságát éppúgy megöröklük tőlünk a gyerkeink és az unokáink, miként a fürdőváros meg a tudományok fellegvára eszményét. Pedig tervekre elköltöttünk már annyit, amennyiből legalább egy eszmét futotta volna.

Egy dologból azonban ténylegesen lett valami, amit a Délmagyarország fölkarolt: a szabadtéri játékok. Mert kétségtelen és